

УДК 81'234

Т. Ю. Ковалевська,

д-р філол. н., проф., Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, завідувач кафедри української мови

ТЕХНІКИ КОМУНІКАТИВНОЇ СУГЕСТІЇ В НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНОМУ ПРОГРАМУВАННІ

У статті розглянуто актуальні техніки нейролінгвістичного програмування, орієнтовані на здійснення впливових ефектів у різножанрових дискурсах. Розкрито їхню лінгвістичну природу та пояснено роль у процесах емпатичної та сугестивно маркованої комунікації.

Ключові слова: нейролінгвістичне програмування, рефреймінг, мовленнєві предикати, субмодальнісне редагування, емпатія, сугестія.

Антропоцентричний стрижень сучасного мовознавства зумовлює актуальність досліджень, де мовні феномени розглядають не ізольовано, а в континуальній органіці комунікативного буття особи/соціуму, враховуючи взаємовплив імплікованих лого-імагенних структур, пов'язаних із нейрофізіологічним і психоментальним субстратом, та широкої амплітуди екстралінгвальних факторів, корелятивне мереживо яких і формує оригінальність вербальних інтерпретацій довкілля. За такого підходу аналіз мовного матеріалу ускладнюється необхідністю застосування креативних синтетичних методів дослідження, комплексний характер яких уможливило отримання об'єктивних верифікованих результатів, увиразнюючи їхні прикладні можливості, що сьогодні, на нашу думку, має стати визначальним вектором мовознавчих студій. У цьому аспекті наголошуємо на релевантності новітньої галузі гуманітарного знання – нейролінгвістичного програмування (НЛП), здобутки якого широко використовують у різноманітних комунікативних сферах – бізнесі, рекламі та політиці [5]), PR-технологіях, державному управлінні (див. зокрема [7]), оскільки глибока теоретична база НЛП та ефективні техніки й технології дають змогу не лише поліпшити, оптимізувати загальний комунікативний фон, створити емпатичне підґрунтя аксіально-ретіальної взаємодії через змогу чіткої ідентифікації психоментальних настанов комунікативного партнера, а й здійснювати коректний вплив на співрозмовника/співрозмовників, що перебуває на вістрі сучасної гуманітарної проблематики. До такого операційного апарату насамперед належать базові техніки НЛП (рефреймінг, якоріння та ін.) та Мілтон-модель (див. [6]), яка в цілому має на меті не смислово конкретизацію мовлення (як метамодель, орієнтована на долання вербальних девіацій), а оптимізацію його сугестивних властивостей, спричиняючи т.зв. змінені стани свідомості, які «виникають унаслідок переходу на пристосувально виправданій, якісно змінений спосіб функціонування низки відносно автономних перцептивних і когнітивних модулів» [14, 6], що є

результатом «застосування різноманітних фізіологічних, психологічних чи фармакологічних процедур або факторів, які... зумовлюють значне відхилення в самосвідомості особистості чи в перебігу психологічних процесів від певної структури, характерної для даного індивіда за нормального стану активності. Таке значне відхилення може бути представлене більшою, ніж зазвичай, зосередженістю на внутрішніх відчуттях чи психологічних процесах, змінами у формальних характеристиках мислення та викривленням у різному ступені сприйняття реальності» [18, 225]. Додамо, що у випадках вербального впливу (гіпнолітичний чи атогіпнолітичний вплив) виокремлюють власне сугестогенні змінені стани свідомості, фармакогенні, продуковані застосуванням психоактивних препаратів, та екзогенні – результати дії екстремальних зовнішніх умов, які «вмикають механізми пере- та дезадаптації» [14, 11].

Проте в українському мовознавстві НЛП і лише починає розроблятися (див. розвідки Н.Кутузи, Г.Почепцова, В.Різуна) попри неймовірну популярність цієї науки в західних державах, що, увиразнюючи актуальність дослідження, спонукає до нагальної необхідності опрацювання й подальшого розвитку цього прогресивного наукового напрямку (див. і [12, 412-414]). У пропонованій статті маємо на меті розглянути предикатні характеристики мовлення та субмодальнісне редагування як колективної психоструктури, сприяють гармонізації інтерактивної взаємодії, яка на сьогодні зазнає руйнівного впливу соціальних та психологічних факторів [2, 87], реалізованих у вербально-невербальних площинах, де власне мовна інформація теж викривлюється за певних умов. Ці ж явища характеризують і міжіндивідуальну (аксіальну), й опосередковану (ретіальну) комунікацію, ускладнену неактуалізованістю й локально-темпоральною дисоціованістю узагальненого суб'єкта/суб'єктів спілкування. В сучасних студіях акцентують і на онтологічній природі таких деструктивних процесів [8, 211], бо ж з розвитком особистості динаміка емпатичних реалізацій зазнає функціональної редукції, оскільки внутрішня розгорнутість, психологічна екстравертованість, характерна для розкритого, синкретичного сприйняття, жорстко корегується агресивним зовнішнім середовищем, що і зумовлює суб'єктивне отождження душевної комфортності найчастіше з інтернальною орієнтацією психологічної енергії, відповідною актуалізованістю егоцентричних поведінкових тенденцій і байдужістю до особистісної значущості Іншого. В аспекті впливової комунікації пропоновані техніки також є актуальними насамперед завдяки врахуванню гетерогенної природи кодувально-декодувальних процесів особистості/соціуму. Таким чином, об'єктом пропонованої статті є методологічна база НЛП як новітньої наукової парадигми, предметом – конкретні техніки предикатної ідентифікації й субмодальнісного редагування з огляду на їхню роль у корегуванні жанрово-оцінної полноти сучасного комунікативного простору.

Наше сприйняття світу залежить від багатьох чинників, серед яких величезну роль відіграють нейрофізіологічні фільтри, пов'язані з природними каналами отримання та обробки інформації, які в НЛП називають репрезентативними системами (РС) або модальностями (візуальна, аудіальна, кінестетична). Всі свідчення, «які надходять до мозку через органи чуття, переводяться в смислово

форму й утворюють наші суб'єктивні «переживання» - представлення сприйнятого світу» [11, 125]. Ці системи-модальності виконують роль особливої мови переживань, яка поширюється на всі інші процеси - мислення, спогади, уявлення, сприйняття, свідомість. У кожній людини є провідна модальність, «яку ми звичайно використовуємо для отримання доступу до збереженої в пам'яті інформації» [11, 126], та т.зв. первинна модальність, що визначає «той чи інший спосіб обробки інформації» [11, 127], хоч загальна перцепція найчастіше відбувається на рівні синестезії каналів. Отже, провідну модальність ми використовуємо інтернально, для ідентифікації внутрішніх когніцій особистісного імплікаціону, а первинна скерована на екстерналізоване сприйняття та діакритизацію довкілля. Модальності сприяють акцентуації певних сегментів дійсності у внутрішньому світі людини, оригінальність відношень між якими формує його суб'єктивну картину, актуалізовану в мовленні. За Дж.Гріндером та Р.Бендлером, «наша здібність репрезентувати те, що ми відчуваємо в кожній з наших репрезентативних систем, за допомогою слів - тобто, засобами дискретної системи - є вказівкою на одну з найкорисніших характеристик мовних репрезентативних систем - їх універсальність. Це означає, що, використовуючи мовні репрезентативні системи, ми можемо представити досвід, сприйнятий через будь-яку з інших репрезентативних систем» [3, 285]. Кожна з наявних у людини РС відбивається в мові, тобто лексикон будь-якої мови обов'язково містить номени на позначення тих референтів позамовної дійсності, які є модальнісно маркованими та актуальними для буття людини і протягом еволюції набули вербалізованого статусу, а також і власне вербалізованих атрибутивів модальнісних феноменів - назв та ознак, властивостей кожної РС (субмодальностей). У кожному глумачному словнику наявні лексеми на позначення характеристик довкілля, які подають і його атрибутивні ознаки (кольори, форми та ін.), і предметні дефініції, і відношення між особою та певною модальністю, через яку ідентифікуються позамовні реалії (*аромат, теплий, яскраво*). Те саме стосується і лексем на позначення всієї амплітуди денотатів інших модальностей. Модальнісне забарвлення лексики, отже, визначається через наявність в її архісемном конусі репрезентативної маркованості. В НЛП визнають, що «ми використовуємо слова, щоб описати наші думки; таким чином, наш вибір слів буде свідчити про те, яку репрезентативну систему ми використовуємо» [10, 52]. Г.Олдер та Б.Хезер зазначили, що ми «отримуємо, кодуємо й зберігаємо інформацію, користуючись чотирма основними системами представлення: 1.візуальною (V) - зір, 2.аудіальною (A) - слух, 3.кінестетичною (K) - відчуття, доторк, рух та 4.аудіально-дискретною (Ad) - внутрішній діалог» [11, 126], де остання актуалізує ще один, дуже важливий спосіб інформаційної обробки - розмову із самим собою (пор. із феноменом внутрішнього мовлення). Глумачення природи цієї системи не збігається в зазначених авторів та інших дослідників. У Г.Олдера виокремлення Ad-системи пов'язане з її важливістю в загальних мисленневих процесах людини і співвідноситься з поняттям внутрішнього діалогу, якому приділяли велику увагу відомі вчені в галузі фізіології, психолінгвістики тощо. Так, О.Р.Лурія, визначаючи структуру внутрішнього мовлення, вважав, що цей тип має чіткий предикативний характер, детермінований тим фактом, що тема внутрішнього висловлення (Т) вже міститься в його структурі, а «фонетизується» лише рема (R) - те, яку саме дію треба

здійснити. Отже, внутрішнє мовлення ніколи не містить підмета, а вказує на те, чого треба досягти [9, 174], даючи змогу співвіднести його з «програмним пакетом» поведінкових дій особистості. В НЛП людей із первинною аудіально-дискретною системою характеризують як орієнтованих на логізоване, раціональне сприйняття дійсності [11, 130], хоч В.Ковальов [4] відзначає деструктивну природу цього типу. Наведене в цілому ілюструє нейрофізіологічну релевантність Ad-системи, але дещо ускладнює її власне предикатну ідентифікацію.

У НЛП наголошують, що вміння визначити провідну та первинну РС співрозмовника уможливило з'ясування його мисленневих стратегій: «У процесі спілкування ви зможете значно збільшити ступінь контакта з вашим партнером, якщо зрозумієте, в який спосіб він укладає свою мапу реальності, і якщо зможете - налаштуватися до нього» [1, 49]. Для цього треба дуже уважно слухати людину й орієнтуватися, зокрема, в характерному для неї використанні репрезентативно маркованих слів та виразів (напр.: *вона прожила яскраве життя, звалилися негаразди, тебе неможливо зрушити з місця, розглянемо це з іншого кута зору* та ін.). Як видно, репрезентативна маркованість властива повнозначним частинам мови, але і тут є певні нюанси. Так, кінестетичну модальність зонайбільше виявляють дієслова та прикметники, оскільки вона часто передбачає безпосередню взаємодію відповідних органів чуття та екстралінгвального референта в процесі перцепції. Візуальна маркованість реалізована різноманітними морфологічними категоріями через притаманні їхній семантиці симультанні характеристики. Аудіальна - переважно дієсловами на позначення власне мовленневих дій та прикметниками, в семантиці яких містяться описові характеристики артикульованого мовлення. Особливої предикатної концентрованості набувають номени, вжиті в переносному значенні, оскільки саме тоді, коли безпосередньо лексикалізується гіпотетичний або ж реальний референт, мовець підсвідомо обирає найзручніший для нього процес номінації і номінований сегмент дійсності отримує назву, яка, на думку мовця, висвітлює найактуальніші риси предмета / ознаки чи ін. У такий же спосіб відбувається ідіоматична номінація, в специфіці якої вже віддзеркалено не суб'єктивне бачення, а певний модальнісний інваріант, властивий національному світобаченню, що дає змогу вважати факти репрезентативної маркованості метапрограмними (психоментальними) ідентифікаторами. Цікаво, що наші побіжні спостереження дають підстави казати про пріоритет кінестетичного вектора у національному сприйнятті.

Власне ж процес ідентифікації репрезентативної маркованості мовлення, по-перше, передбачає здатність визначити свої власні вподобання; по-друге, віднайти ці особливості в мовленнєвій поведінці співрозмовника, а також у його невербальних сигналах доступу (див. про латеральні рухи очей); по-третє, змогу «перемкнутися» і на його відповідні предикатні комплекси. Дж.О'Коннор та Дж.Сеймор зазначають, що «ідеї репрезентативних систем - це дуже корисний спосіб розуміння того, як різні люди думають, а читання сигналів доступу є безцінним мистецтвом для тих, хто хоче поліпшити свою комунікацію з іншими людьми» [10, 54]. Проаналізована нами з боку репрезентативної маркованості рекламна лексика засвідчує максимально високий рівень використання відповідних номенів, реалізованих переважно в атрибутивній парадигмі, що «унаочнює», наближує до природного чуттєвого

сприйняття інформаційне надходження та переробку відповідних текстів. Так, висока частотність характеризує лексеми *смачний, свіжий, духмяний* (відзначимо, що подібні номени найчастіше вживають при рекламуванні харчових товарів, де взагалі природною є переважна активація кінестетичної густаторіальної модальності), *чистий, блискучий, активний* (реклама м'яючих засобів, косметичних виробів, що увиразнюється акцентуванням візуально-сенсорної (власне кінестетичної) номінації) та ін. Проведений нами асоціативний експеримент, спрямований на виокремлення найхарактерніших означень рекламованих товарів, також засвідчив, що високі ступінь частотності мають саме комплекс (напр., *солодощі - солодкі, кислі, круглі, жовті, тверді*; репрезентативно марковані елементи, які утворюють синестезійний чуттєвий *печиво - м'яке, солодке; приправа - гостра, полум'яна червона, гірка; шампунь - духмяний, ароматний, солодкий; вітаміни - смачні, круглі, жовті* та ін.), що засвідчує актуальність використання відповідної лексики в рекламних дискурсах та інших комунікативних жанрах, скерованих на здійснення інформаційної експансії. Актуальність субмодальнісних характеристик засвідчують і відповідні приклади з фольклорних джерел. Так, в українських прислів'ях, приказках та ін. зафіксовано величезну кількість субмодальнісних номінацій, які, до речі, в жанрі загадок набувають не власне описової, а безпосередньо ідентифікувальної функції: *синя шуба покрила весь світ; серед двора лежить червона сковорода; вдень блідніє, а вночі ясніє; зимою чорне, весною і літом зелене, а восени жовте; спершу блиск, за блиском тріск, за тріском плеск* та ін. [17, 140-142].

Кожна з розглянутих модальностей має й свої власні характеристики - модальнісні аналізатори як у власне фізіологічній структурі, так і в мовній системі, де наявні вербалізовані номени на позначення всієї амплітуди реальних та гіпотетичних властивостей-референтів, актуальних для ідентифікації модальнісних складників. Так, візуальну модальність репрезентують показники розміру, кольору, контрастності, чіткості, дистанції та ін., аудіальну - тону, темпу, голосності тощо, кінестетичну - за посередництвом ідентифікації тиску, текстури, температури, інтенсивності і т. ін. Деталізовані характеристики модальностей у НЛП називають субмодальностями, і якщо «репрезентативні системи є модальностями - способами сприйняття світу, то субмодальності - це цеглинки, з яких утворено ці сприйняття, те, з чого складаються картинки, звуки і відчуття» [10, 65], формуючи ієрархізований чуттєвий комплекс. Це явище корелює з категорією поняття як операційною формою людського мислення, де різноманітні предмети (і абстрактні, і конкретні) відбиваються в ментальних структурах людини як синтезований комплекс їхніх суттєвих ознак, тобто у формі поняття, що дає змогу вважати класифікаційні характеристики репрезентативних систем універсальними активаторами первинної динаміки сприйняття. І.М.Сеченов з цього приводу зауважив, що, наприклад, «бачення контурів предмета, фарб, величини, віддаленості, напрямку, тілесності та пересувань являє собою координовану чуттєву групу (радше ряд, оскільки не всі реакції відбуваються одночасно) в тому смислі, як фази ходи чи голосно вимовлювані слова суть групи, координовані з елементів руху» [13, 286]. Необхідність же виокремлення субмодальнісних властивостей нашого внутрішнього досвіду для процесу комунікації «полягає в тому, що саме вони беруть участь в утворенні тих мал реальності, якими ми користуємося. Саме тому, розмовляючи з

«ми», ми можемо досягти взаємопорозуміння зі співрозмовником лише тоді, коли замислимось над тим, як інша людина уявляє собі світ, як вона мислить і відчуває, і до того - якими є субмодальності її відчуттів, що ця людина бачить, чує й відчуває всередині себе» [1, 48]. В НЛП наголошують на тому, що для розвинення в себе навичок розпізнавання субмодальностей іншої людини необхідно спочатку навчитись ідентифікувати власні уявлення, тобто треба на практиці детально «відчутти, побачити і почути» внутрішню динаміку своїх образів, і лише після цього можна переходити до техніки редагування субмодальностей. Її перший етап передбачає т.зв. калібрування субмодальностей, тобто виокремлення тих, які є актуальними для суб'єктивного досвіду і зміна яких спричиняє зміну ваших відчуттів. О.Ксендзюк пропонує схему, де вказано амплітудні характеристики субмодальностей та напрямки їхньої корекції [16]. Усвідомивши специфіку процесу варіювання субмодальностями, можна переходити до наступного етапу, на якому за допомогою субмодальнісного редагування і можна навчитись поліпшувати свої (чи іншої людини) внутрішні відчуття. Для досягнення зазначеного достатньо в наведений спосіб «пригасити», «зменшити» всі актуальні параметри провідної модальності (бо, наприклад, дисоціація щодо негативних спогадів позбавляє їх емоційної сили) або використати прийом доведення субмодальностей до критичного рівня, що в НЛП застосовують «для звищення, переоцінки або зміни інтенсивності впливу чогось неважливого чи неприємного в нашому досвіді» [4, 124]. В цьому аспекті «субмодальності можна розглядати як найфундаментальніший операційний код людського мозку» [10, 66]. Завжди, коли людина кодує свої спогади за допомогою різних субмодальностей, у мозку виникає мисленнєве уявлення, яке спричиняє відповідні електрохімічні реакції в її нейрофізіологічному комплексі. В такому разі «постійно змінюється не тільки пейзаж відчутного розуму, як би не визначали цю властивість, а й сама поверхня мозку, «сірої речовини». Зміни торкаються її форми та хімічного складу. Якщо ви хоч колись мислено «утворили» дерево висотою в міллі чи блакитну кульбабку, ці образи вже буде неможливо стерти. Вони можуть змінюватися в повторюваних спогадах, але в тій чи іншій формі залишатимуться в пам'яті, назавжди закарбовані у вашу внутрішню мапу, топографію вашої особистості» [11, 155]. Б.ван дер Хорст, зазначаючи, що «реальний мозок являє собою глобально взаємопов'язану широко розповсюджену множинність паралельних процесів, які відбуваються одночасно» [18] і «незадежні від світу, а сформовані світом» [там само], наголошує, що «мозок використовує процеси, які змінюють самі себе. Вони утворюють пам'ять, яка змінює наш спосіб думати про майбутнє... Ми формуємо фільтри сприйняття, які визначають, на що нам звертати увагу. Ми звертаємо на щось увагу, щоб укріпити (нейронні - Т.К.) мережі і в такий спосіб розбудовуємо фільтри сприйняття. Мозок повинний моделювати багато різноманітних можливостей майбутнього світу одночасно» [там само]. Цим твердженням доведено імманентну пластичність мозку, великі потенційні можливості, які надано людині Природою і які необхідно розвивати. НЛП в цьому аспекті пропонує зручні та функціональні техніки, що допомагатимуть людині розширити межі сприйняття й досягти внутрішньої та комунікативної гармонії, а також сприятимуть оптимізації впливових ефектів відповідних дискурсів,

увиразноючи перспективи подальших досліджень у відповідному напрямі, їхню теоретичне і практичне значення.

Література

1. Алдер Х. НЛП: современные психотехнологии / Х.Алдер. - СПб.: Питер, 2000. - 160 с.
2. Андреева Г.М. Социальная психология / Г.М.Андреева. - М.: Асток-Пресс, 1998. - 429 с.
3. Бэндлер Р., Гриндер Д. Структура магии / Р.Бэндлер., Д.Гриндер. - СПб.: Белый кролик, 1996. - 496 с.
4. Ковалев С.В. Основы нейролингвистического программирования / С.В.Ковалев. - М.: Флинта, 1999. - 160 с.
5. Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування / Т.Ю.Ковалевська – О.: Астропринт, 2008. – 344с.
6. Ковалевська Т.Ю. Мілтон-модель мови в сугестивних дискурсах / Т.Ю.Ковалевська // Наукові записки. – Вип. 75 (3). – Серія: Філологічні науки (мовознавство). У 5 ч. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2008. – С.252-255.
7. Ковалевська Т.Ю., Бронікова С.А. Основи ефективної комунікації. Навчальний посібник / Т.Ю.Ковалевська, С.А.Бронікова. – Одеса: Фенікс, 2008. – 140с.
8. Крижанская Ю.С., Третьяков В.П. Грамматика общения / Ю.С.Крижанская, В.П.Третьяков. - М.: Смысл, 1999. - 279 с.
9. Лурия А.Р. Язык и сознание / А.Р.Лурия. - Ростов-на-Дону: РГУ, 1998. – 298с.
10. О'Коннор Дж., Сеймор Дж. Введение в НЛП / Дж.О'Коннор, Дж.Сеймор. - Челябинск: Версия, 1997. - 256 с.
11. Олдер Г., Хэзер Б. NLP. Полное практическое руководство / Г.Олдер, Б.Хэзер. - К.: София, 2000. - 224 с.
12. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О.Селіванова. – Полтава: Довкілля – К., 2006. – 716с.
13. Сеченов И.М. Элементы мысли / И.М.Сеченов. - СПб.: Питер, 2001. - 416 с.
14. Спивак Д.Л. Измененные состояния сознания: психология и лингвистика / Д.Л.Спивак. – СПб.: Издательский дом Ювента; Филологический ф-т СПбГУ, 2000. – 296с.
15. Трансформация личности: нейролингвистическое программирование / Анализ и комментарии О.Ксендзюк. - Одесса: Хаджибей, 1995. -351 с.
16. Українські прислів'я, приказки та загадки. Упоряд. та передм. Н.Сойко. - К.: Школа, 2001.-176 с.
17. Хорст Ван дер Б., О'Коннор Дж. Стратегии, мозг, нейронные сети и когнитивная наука [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.nlp.ru>.
18. Ludwig A. Altered states of consciousness // Archives of General Psychiatry. – 1966. - Vol.15. – P.225-234.

Т.Ю.Ковалевская,

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова,
заведующая кафедрой украинского языка

ТЕХНИКИ КОММУНИКАТИВНОЙ СУГГЕСТИИ В НЕЙРОЛИНГВИСТИЧЕСКОМ ПРОГРАММИРОВАНИИ

В статье рассмотрены актуальные техники нейролингвистического программирования, ориентированные на достижение суггестивных эффектов в полижанровых дискурсах. Раскрыта их лингвистическая природа и объяснена роль в процессах эмпатической и суггестивно маркированной коммуникации.

Ключевые слова: нейролингвистическое программирование, рефрейминг, речевые предикаты, субмодальностное редактирование, эмпатия, суггестия.

T.Y. Kovalevska,

Odessa National I.I.Mechnikov University,
Ukrainian Language Department Head

COMMUNICATIVE SUGGESTION TECHNOLOGIES IN NEURO- LINGUISTIC PROGRAMMING

The article describes the current neuro-linguistic programming techniques focused on achieving the suggestive effects in polygenre discourses. In particular, the author analyzes the potential of predicate identification and submodal editing that contribute to the interactive communication harmonization. It is proved that the vocabulary's modal coloration is produced by its seme structure's representative markedness. The analysis showed that most frequently, kinesthetic modality is implicit in the verbs' and adjectives' morphological paradigm, whereas this modality most commonly involves interaction of the appropriate senses and the extralinguistic referent during perception. Visual markedness is implemented by different morphological categories due to their inherent simultaneous performance semantics. Auditory markedness is represented mainly by verbs denoting the actual speech activity with activated descriptive characteristics of articulate speech. Maximum predicate concentration of lexemes in a figurative sense is pointed out. Advertisement discourse analysis proves the attribute paradigm relevance. On top of that, the submodalities - modality analyzers are considered and both their linguistic status and communicative potential are defined.

Key words: neuro-linguistic programming, reframing, verbal predicates submodal editing, empathy, suggestion.